

Stappenplan

Wat moet je doen om de rechten voor digitaal hergebruik van je producties te regelen?

Wie zijn de rechthebbenden en hoe regel je de contracten met hen?

Dit stappenplan helpt je op weg.

Stap 1

Denk in een vroeg stadium al na over:

LICENTIE OF OVERDRACHT Bij de overdracht van auteursrechten wordt de gebruiker eigenaar van (een gedeelte van) het auteursrecht. De nieuwe eigenaar heeft in beginsel alle vrijheid. Bij een licentie geeft de auteursrechthebbende de gebruiker toestemming om van een auteursrechtelijke bevoegdheid gebruik te mogen maken. Een licentieovereenkomst omvat vaak allerlei voorwaarden en beperkingen, bijvoorbeeld met betrekking tot duur, gebied, aard en omvang, en de mogelijkheid om de overeenkomst te beëindigen.

Hoewel overdracht van rechten aantrekkelijker is, zal het niet altijd lukken om de eigendom te verwerven; de andere partij moet bereid zijn de rechten over te dragen. En ook in staat zijn om de rechten over te dragen; soms liggen de rechten al elders en kunnen slechts licenties worden verleend.

MEDIA Wat ga je doen met het materiaal? Via welke kanalen of platforms zal het werk verschijnen?

TERMIJN Voor welke periode zal het werk beschikbaar zijn? Is het werk een livestream (dus alleen op een bepaalde datum en tijd te bekijken), on demand of onbeperkt beschikbaar?

NB Bedenk dat je bij een succesvolle productie in een onhandige positie kunt komen als je een licentie hebt en je deze alleen met instemming van de ander kunt verlengen. Zorg dat je in elk geval van tevoren probeert af te spreken dat verlenging eenzijdig mogelijk is en tegen welke voorwaarden.

GEBIED Waar zal het werk te zien zijn? Alleen in Nederland en/of Europa, of ook wereldwijd?

PROMOTIE Gebruik je (een deel van) het werk voor promotie? Als dit niet standaard in de contracten is opgenomen moet je dit regelen.

NB in de CAO Toneel & Dans is de medewerking aan promotionele activiteiten opgenomen in art 6.4 'Medewerking aan publiciteit'

VERDIENMODEL Is er een verdienmodel? Stel je het werk gratis beschikbaar of wil je dat het werk inkomsten genereert? Bijvoorbeeld via pay-per-view, abonnementen of advertenties?

VERGOEDING Makers/(naburig)rechthebbenden hebben recht op een billijke vergoeding voor online hergebruik, zorg dat dit contractueel geregeld is.

TIP: Je hebt meer tijd nodig dan je denkt voor het onderhandelen en regelen van rechten. Houd rekening met de mogelijkheid dat er iets misgaat en zorg indien mogelijk voor alternatieve keuzes, voor het geval een rechthebbende toestemming weigert of te veel eist.

Stap 2

Maak een overzicht van alle (mogelijke) rechthebbenden in je project.

Het onderstaande overzicht brengt de potentiële rechthebbenden binnen een productie in kaart.

TEAM Medewerkenden aan de productie		DERDEN Bestaande werken			
UITVOERENDEN	CREATIEVE TEAM	CREATIEVEN	MUSICI	ONTWERPERS	EIGENAARS
Acteurs Musici Dirigenten Dansers Zangers Stage managers	Auteurs Regisseurs Componisten Choreografen Ontwerpers (incl. kostuum/set/ geluid/VFX/licht)	Wiens werk je (her)gebruikt, bijvoorbeeld schrijvers, dichters, kunstenaars, choreografen, filmregisseurs	Als je gebruik maakt van bestaande muziek: componisten, uitvoerders	Van werk dat je gebruikt in je set design, kostuums of props	Van archief- materiaal (beeld, video etc)

TIP: Loop de hele productie door zodat je geen bijdragende partij vergeet. Vergeet niet om alle kunstwerken in de set, rekvisieten, kostuums en muziek mee te nemen voor verder onderzoek.

Stap 3

Regel de contracten met het team.

Controleer bestaande contracten goed op voldoende dekking voor digitaal gebruik. Zo niet: je kunt deze contracten aanpassen of aanvullen.

LET OP:

- Dienstverband of freelance/zzp? Voor medewerkers in loondienst gelden vaak andere afspraken (via de CAO) dan voor zzp'ers.
- Kijk naar de keuze die je in stap 1 hebt gemaakt tussen licentie en overdracht, dit is belangrijk in de contracten.
- In de CAO Toneel & Dans staan richtlijnen voor gebruik van opnames en vergoedingen. Ook handig bij onderhandelingen met zzp'ers of andere makers buiten deze CAO.

TIP: Voor de het opstellen/aanpassen van de contracten kun je gebruik maken van de DEN-tool Modelclausules.

Stap 4

Regel de contracten met rechthebbenden op bestaande werken in je productie.

Voor alles wat je hergebruikt – zoals bestaande muziek, teksten, beelden of video – moet je toestemming regelen. Vaak via:

- Agenten en/of uitgeverijen.
- Organisaties die collectieve rechten beheren (CBO's), zoals BUMA Stemra en Pictoright. Zij hebben vaak hun eigen standaardcontracten.

VRIJWARING Het is verstandig om een vrijwaringsclausule overeen te komen met je wederpartij. Zo beperk je de risico's als later iemand anders aanspraak maakt.

TIP: Voor het opstellen van een vrijwaringsclausule in het geval van bestaande werken kun je gebruik maken van de DEN-tool Modelclausules.